

Innst. 410 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 124 S (2016–2017)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Utbygging og finansiering av prosjektet E6 Vindåsliene–Korporalsbrua i Sør-Trøndelag

Til Stortinget

Sammendrag

Innleiing

Samferdselsdepartementet legg i proposisjonen fram forslag om utbygging og finansiering av ny E6 Vindåsliene–Korporalsbrua i Midtre Gauldal i Sør-Trøndelag.

E6 Oppland grense–Trondheim er ein viktig del av det nasjonale vegnettet og den viktigaste hovudvegen for Midt-Noreg. På E6 mellom Ulsberg og Melhus er det i dag fleire flaskehalsar. Ein av desse er strekninga Vindåsliene–Korporalsbrua der dagens veg er smal og svingete og med låg standard.

I Prop. 1 S (2014–2015) var det lagt opp til anleggsstart på prosjektet i 2015. I samband med Stortingets handsaming blei Samferdselsdepartementet bedt om å vurdere tunnel mellom Sokna og Korporalsbrua. Anleggsstart måtte utsetjast.

E6 på strekninga Ulsberg–Melhus er ein del av startporteføljen til Nye Veier AS. Sidan det var føresetta anleggsstart for prosjektet E6 Vindåsliene–Korporalsbrua før Nye Veier AS formelt blei etablert, blei det bestemt at prosjektet likevel ikkje skulle takast inn i porteføljen til Nye Veier AS. Prosjektet skal byggjast ut i regi av Statens vegvesen. Det blir lagt opp til anleggsstart i løpet av 2017, med opning for trafikk våren 2020.

Strekninga er smal og svingete og har låg standard. Fartsgrensa varierer frå 50 til 80 km/t. Vegstandarden er hemmande for næringslivet. Tunge køyretøy utgjer ein stor del av trafikken her. Trafikkteljingar i 2016 viste at talet på køyretøy over 5,6 meter utgjorde 24 pst. av alle køyretøy som passerte strekninga.

I perioden 2007–2016 blei det registrert 13 ulykker med 19 personskadar på strekninga. Av dei skadde var ein person hardt skadd og 12 personar lettare skadde.

Prosjektet omfattar bygging av 6,4 km to-/trefelts veg med midtrekkverk og fartsgrense 90 km/t i ny trasé på vestsida av Sokna. Vegen blir lagt utanom Soknedal sentrum med tilkopling til tettstaden gjennom eit planskilt kryss sør for sentrum. Nord for sentrum vil E6 gå på ny bru over Sokna før vegen går inn i ein om lag 3,6 km lang tunnel med eitt løp. Tunnelen vil komme ut i dagen 500–600 meter sør for Korporalsbrua. Bygging av samanhengande gang- og sykkelveg inngår i prosjektet. Dagens E6 i sentrum av Soknedal og nordover til Korporalsbrua vil bli lokalveg når ny veg er ferdigstilt.

Prosjektet vil føre til at reisetida på strekninga Vindåsliene–Korporalsbrua blir redusert frå 9 til 6,5 minuttar, noko som vil redusere avstandskostnadene for godstrafikken. Det er rekna med ei halvering av både ulykkesfrekvens og ulykkeskostnader etter at prosjektet er ferdigbygd.

Det er gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet. Samferdselsdepartementet sluttar seg til Statens vegvesen si tilråding om ei styringsramme på 1 680 mill. 2017-kroner og ei kostnadsramme på 1 830 mill. 2017-kroner. Prosjektet sin samfunnsøkonomiske netto nytte er rekna til om lag -540 mill. kroner. Netto nytte pr. budsjettkrone er rekna til -0,6. Netto nytte over totale kostnader er rekna til -0,2.

Forslaget til opplegg for utbygging og finansiering er lokalpolitisk handsama i kommunane og Sør-Trøn-

delag fylkeskommune. Sør-Trøndelag fylkeskommune har vedtatt å stille garanti ved sjølvskuldnarkausjon for låneopptaket til bompengeselskapet for finansiering av prosjektet, jf. proposisjonens kapittel 3.

Utbygginga er føresett finansiert med statlege midlar og bompengar. Den statlege delen utgjer 54,2 pst.

	Mill. 2017-kr		
	2014–2017	2018–2020	Sum
Statlege midlar	155	755	910
Bompengar		770	770
Sum	155	1 525	1 680

For at prosjektet skal vere nedbetalt i løpet av 15 år etter trafikkopning, er det rekna ut at gjennomsnittleg inntekt pr. passering må vere på om lag 38 kroner.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kjell-Idar Juvik, Sverre Myrli, Magne Rommetveit, Eirik Sivertsen og Karianne O. Tung, fra Høyre, lederen Nikolai Astrup, Torill Eidsheim, Nils Aage Jegstad og Helge Orten, fra Fremskrittspartiet, Tor André Johnsen, Åse Michaelsen og Morten Stordalen, fra Kristelig Folkeparti, Hans Fredrik Grøvan, fra Senterpartiet, Janne Sjølmo Nordås, og fra Venstre, Abid Q. Raja, viser til proposisjonen og utbyggingen med bompengefinansiering av strekning E6 Vindåsliene–Korporalsbrua i Sør-Trøndelag. E6 Oppland grense–Trondheim er en viktig del av det nasjonale vegnettet i Norge og den viktigste hovedvegen for Midt-Norge. E6 binder også Nord- og Sør-Norge sammen.

Komiteen viser til at strekningen E6 Ulsberg–Melhus har flere flaskehalser, og at parsellen Vindåsliene–Korporalsbrua er en av disse som nå foreslås utbedret i denne proposisjon. Dagens strekning mellom Vindåsliene og Korporalsbrua er smal og svingete og har lav standard. Komiteen viser videre til at vegstandarden på strekningen oppleves som hemmende av næringslivet og for transporten mellom Nord- og Sør-Norge. Det har videre i perioden 2007–2016 vært registrert 13 ulykker med 19 personskader på strekningen. Komiteen mener derfor det er svært gledelig at opprustningen av E6 sør for Trondheim nå endelig kommer i gang etter at den lokale og regionale prioriteringen av denne strekningen har vært høy over lang tid.

Komiteen har merket seg at prosjektet omfatter bygging av 6,4 km to- og trefelts vei med midtrekkverk og 90 km/t i ny trase på vestsida av Sokna.

Prosjektet vil føre til at reisetiden på strekningen E6 Vindåsliene–Korporalsbrua blir redusert fra 9 minutter til 6,5 minutter. Videre har prosjektet en styringsramme på 1 680 mill. kroner (2017), og en kostnadsramme på 1 830 mill. kroner (2017). Komiteen viser til at den statlige rammen for prosjektet er 54,2 pst, eller 910 mill. kroner (2017), mens bompengandelen utgjør 770 mill. kroner og skal kreves inn i begge kjøretretninger ved en bomstasjon ved Fossum Bru. Komiteen er glad for at det så langt ikke er foreslått etablering av bom på sideveier. Komiteen registrerer imidlertid videre at de lokale vedtakene åpner for dette hvis det skulle vise seg at trafikkveksten fra ny E6 blir for stor. Komiteen viser til at det legges opp til anleggsstart i løpet av 2017, og at strekningen kan åpnes for trafikk våren 2020.

Komiteen viser til at det er grunn til å anta at markedsrente eller binding av rentenivået vil gi en lavere faktisk rente enn den beregningstekniske renten på 5,5/6,5 pst. Et gunstigere rentenivå kan i store trekk føre til tre ulike fordeler: lavere bompengpris per passering, raskere nedbetaling av bompengegjeld eller ytterligere satsing på infrastruktur. Komiteen vil på generelt grunnlag bemerke at det i denne sammenhengen er viktig å komme fram til løsninger som har god forankring blant dem som er mest berørt av bompengeprojektet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, vil bemerke at dagens markedsrente ligger en del lavere enn hva som legges til grunn beregningsteknisk for prosjektet, og følgelig mener flertallet at bompengene skal beregnes på grunnlag av markedsrente eller fastrente. Flertallet vil videre bemerke at bompengereformen og den vedtatte kompensasjonsordningen skal komme alle norske bilister til gode gjennom lavere bomtakster eller kortere nedbetalingstid.

Komiteen viser til at prosjektet E6 Vindåsliene–Korporalsbrua først ble omtalt i Meld. St. 26

(2012–2013) Nasjonal transportplan 2014–2023, og at det i Prop. 1 S (2014–2015) opprinnelig var lagt opp til anleggsstart på prosjektet i 2015. Etter vedtak i Stortinget ble imidlertid Samferdselsdepartementet bedt om å vurdere endringer i prosjektet som inkluderte en tunnel mellom Sokna og Korporalsbrua. Anleggsstart for prosjektet måttet derfor utsettes. Denne tunnelen er nå inkludert i prosjektet. Komiteen viser videre til at kostnadsoverslaget har økt med om lag 810 mill. kroner etter framleggelsen av Meld. St. 26 (2014–2023).

Komiteen viser til at E6 Ulsberg–Melhus er en del av startporteføljen til Nye Veier AS, og at delparsellen midt på denne strekningen, E6 Vindåsliene–Korporalsbrua opprinnelig også var en del av Nye Veier AS' portefølje. Imidlertid ble parsellen E6 Vindåsliene–Korporalsbrua gjennom Stortingets vedtak i Prop. 1 S (2015–2016) på nytt tilbakeført til Statens vegvesen på grunn av at anleggsstart på strekningen var forutsatt før Nye Veier AS ble formelt etablert.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det var et sterkt lokalt ønske om å få bygget en tunnel mellom Sokna og Korporalsbrua, som vil være en bedre og mer helhetlig løsning enn den som opprinnelig var foreslått uten tunnel. Flertallet er fornøyd med at Samferdselsdepartementet har tatt lokale ønsker på alvor, og at det nå legges til rette for et utbyggingsprosjekt som er mer fremtidsrettet og gir en bedre trafikal løsning.

Flertallet registrerer at opposisjonen forsøker å tegne et bilde av at forsinkelser i oppstart av prosjektet skyldes usikkerhet med hensyn til om prosjektet skulle være en del av Nye Veier AS' portefølje eller bygges ut av Statens vegvesen, noe som ikke er riktig. Flertallet er fornøyd med at prosjektet er utvidet til å inkludere en tunnel mellom Sokna og Korporalsbrua, og mener det var nødvendig å avvente oppstart til 2017 for å få gjort forbedringene i prosjektet. Flertallet legger til grunn at Nye Veier AS bygger ut den øvrige delen av E6 Ulsberg–Melhus i et helhetlig perspektiv og som en topp moderne vei, og deler ikke opposisjonens bekymring for standardbrudd. Flertallet mener tvert imot at det faktisk at Nye Veier AS har fått ansvaret for strekningen E6 Ulsberg–Melhus, vil sikre en helhetlig og sammenhengende utbygging.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det er svært gledelig at strekningen E6 Vindåsliene–Korporalsbrua nå bygges, spesielt etter at det har rådd noe usikkerhet rundt igangsettelse av byggestart etter flere flyttinger av prosjektet mellom Statens vegvesen og Nye Veier AS.

Disse medlemmer mener det er uheldig at byggingen av strekningen E6 Vindåsliene–Korporalsbrua ikke sees i sammenheng med resten av strekningen Ulsberg–Melhus. Det faktum at parsellen E6 Vindåsliene–Korporalsbrua midt på strekningen mellom Ulsberg og Melhus skal bygges ut i regi av Statens vegvesen, mens resten av strekningen i begge ender skal bygges ut av Nye Veger AS, øker sannsynligheten og sårbarheten både for standardbrudd og mangel på sammenhengende utbygging, noe som i seg selv kan medføre økte kostnader. Disse medlemmer mener regjeringen ikke i nødvendig grad har tatt inn over seg denne utfordringen i det aktuelle prosjektet. Dette gjør seg spesielt aktuelt siden Nye Veger AS enda ikke har prioritert bygging av resten av strekningen E6 Ulsberg–Melhus. Disse medlemmer mener regjeringen med disse grepene beveger seg bort fra prinsippet og ønske om sammenhengende utbygging og sammenhengende standard.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til proposisjonen og sine merknader og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

1. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å gjennomføre prosjektet E6 Vindåsliene–Korporalsbrua innanfor ei kostnadsramme på 1 830 mill. 2017-kroner.
2. Stortinget samtykkjer i at bompengeselskapet får løyve til å ta opp lån og krevje inn bompengar til delvis bompengefinansiering av E6 Vindåsliene–Korporalsbrua i Sør-Trøndelag. Vilråa går fram av denne proposisjonen.
3. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet og fastsetje nærare reglar for finansieringsordninga.
4. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å justere takstane slik at gjennomsnittstaksten blir som føresett i denne proposisjonen.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 6. juni 2017

Nikolai Astrup

leder

Karianne O. Tung

ordfører

